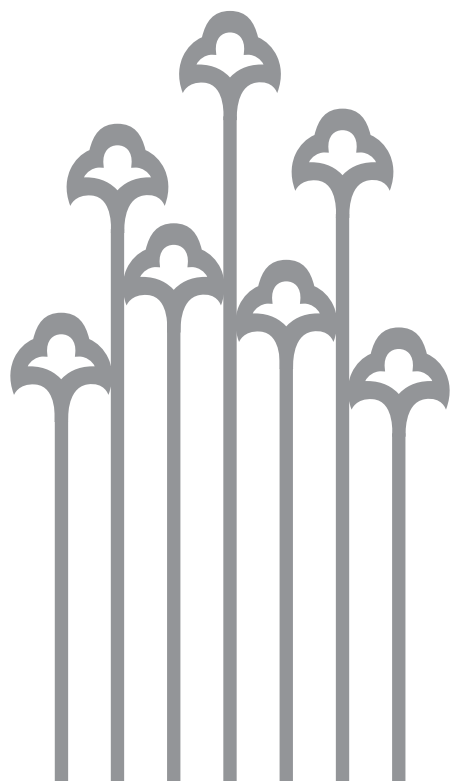

انواع کرسی‌ها، فوائد، آثار و خط‌مشی‌های کلی حاکم بر آن‌ها

انواع کرسی‌ها، فوائد، آثار و خط‌مشی‌های کلی حاکم بر آن‌ها

انواع کرسی‌ها

کرسی‌ها به دو دسته تقسیم می‌گردد:

الف) کرسی‌های تخصصی که عبارتند از:

به نشست‌های علمی اطلاق می‌شود که صاحب‌نظران، در چند جلسه، در حضور شورای داوران و کمیته ناقدان، به ارائه مدعیات علمی خود که قبلاً در قالب طرح‌نامه نظریه، نوآوری یا نقد به دبیرخانه هیأت ارائه کرده‌اند، می‌پردازند. این جلسات در قالب پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه و با سه عنوان برگزار می‌شوند:

- کرسی نظریه‌پردازی
- کرسی نوآوری
- کرسی نقد

پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه نهائی: به جلسه‌ای تخصصی، مرکب از صاحب‌نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می‌شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری

اجلاس‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می‌پردازند. پیش‌اجلاس‌ها در مراکز علمی و به صورت عمومی برگزار می‌شوند، در پایان دفاعیات صاحب‌نظر، نسبت به نقدهای مطرح شده، اصلاحاتی توسط شورای داوری مطرح می‌شود. در صورتی که این اصلاحات، بنیادی نباشد و امکان داوری نهایی و نمره‌دهی در جلسه آتی فراهم باشد، جلسه بعد با عنوان اجلاس‌نهائی تشکیل خواهد شد و نوع مدعای علمی (نظریه، نوآوری و نقد) و درجه آن (عالی، خوب، متوسط و ضعیف) تعیین می‌شود و به تناسب درجه، مشمول حمایت‌های مصوب خواهند شد. در غیر اینصورت یا طرح رد می‌شود و یا تا انجام اصلاحات لازم، پیش‌اجلاس‌ها تکرار می‌شود.

ب) کرسی‌های ترویجی

نشستی علمی با ارائه متن مکتوب (چاپ شده یا نشده) صاحب‌نظر برای دفاع از نظر خود یا نظر غیر به همراه نقد ناقد یا ناقدان یا مباحثه علمی دو صاحب‌نظر رقیب دارای متن مکتوب در مدعای علمی که بدون داوری و براساس اخلاق، منطق علمی و آزادی بیان با هدف بسط فرهنگ «گفتگو و نقد»، تقویت فضای عقلانی، ترویج و بررسی دیدگاه‌های مختلف و گفتمان سازی علمی، توسط مراکز علمی و آموزشی در دو قالب ذیل برگزار می‌گردد:

• **عرضه و نقد دیدگاه علمی:** به نشستی نوآورانه، روشمند و علمی اطلاق می‌گردد که با هدف تبیین و معرفی نظریه یا مکتب یا ایده یا بینش یا جریان، به ارزیابی و سنجش نقاط ضعف و قوت پرداخته و نهایتاً اصلاح و بهبود آن را دنبال میکند.

• **مناظره علمی:** به مباحثه ای رو در رو، روشمند و منطقی میان دو صاحب‌نظر اطلاق می‌شود که به‌گونه‌ای نقادانه، دیدگاه‌ها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند.

فوائد و آثار کلی مترتب بر برگزاری کرسی‌ها

۱. ایجاد فرصت شایسته برای طرح نظریات و نقدهای جدید در فضاها علمی و تخصصی،
۲. ایجاد زمینه نقد عالمانه و منصفانه دیدگاه‌ها و نظریات نو از سوی جامعه علمی مربوط،
۳. رفع برخی زمینه‌های سوءاستفاده‌های سیاسی از ساحت علم و طرح مباحث تخصصی در محافل عمومی به قصد ایجاد تزلزل عقیدتی و یا تشویش اذهان عمومی،
۴. ایجاد زمینه لازم برای گسترش فرهنگ نقد و نوآوری در کشور،
۵. کمک به رفع برخی گره‌ها و تقابلات علمی میان طیف‌های فکری کشور (به‌ویژه در مناظره‌ها)،
۶. کمک به حل مسائل و معضلات علمی و گسترش مرزهای دانش و معرفت در قلمرو مباحث قابل طرح در کرسی‌ها، و نیز شناخت نقص‌ها و کاستی‌های علمی و مدیریتی در عرصه پژوهش،
۷. حمایت معنوی، تشویق و تکریم شخصیت‌های علمی ناقد و نظریه‌پرداز،

۸. کمک به شفاف‌سازی ظرفیت‌ها و ایجاد امکان شناسایی استعداد‌های علمی ناشناخته و نوآوری‌ها و نظریه‌های جدید،
۹. خارج‌ساختن پژوهش از انزوا و حاشیه، و ایجاد زمینه جدی شدن آن در ساختار کلان مدیریتی کشور،
۱۰. کمک به استانداردسازی روش‌های پژوهش، ارتقای کیفیت پروژه‌های تحقیقی و شفاف‌سازی خاستگاه‌ها و مراجع علمی،
۱۱. فراهم‌سازی فرصت‌های مناسب برای بهره‌برداری از دستاوردهای علمی در کشور،
۱۲. افزایش رونق و نشاط علمی در کشور.

خط‌مشی‌های کلی حاکم بر برگزاری کرسی‌ها

۱. رعایت مراتب و شئون علمی،
۲. رعایت آزادی بیان، عدالت و اخلاق علمی در بیان دیدگاه‌ها، نقدها و داوری‌ها،
۳. رعایت شخصیت و کرامت صاحبان نوآوری، نظریه‌پردازی، نقد و مناظره،
۴. پرهیز از سطحی‌نگری و عوام‌زدگی در برگزاری کرسی‌ها از قبیل: دقت در دعوت حضار و نحوه اعلام نتایج،
۵. اجتناب از سیاست‌زدگی و جناح‌گرایی.

خط‌مشی‌های کلی حاکم بر حمایت‌ها

۱. اجتناب از تمرکزگرایی در اجرا، ضمن رعایت صلاحیت و توانایی مؤسسات برگزارکننده،
۲. عنایت به تمامی رشته‌ها و گرایش‌های علوم انسانی، هنر و معارف دینی که امکان برگزاری کرسی‌ها در آن‌ها متصور است،
۳. تلاش برای تشویق و فرهنگ‌سازی جهت نهادینه‌کردن برگزاری کرسی‌ها و ایجاد انگیزه در میان نخبگان علمی کشور،
۴. اهتمام به بسترسازی جهت استمرار و ماندگاری کرسی‌ها در کشور،
۵. ایجاد هماهنگی میان دانشگاه‌ها و مؤسسات عالی پژوهشی و برخورداری نتایج کرسی‌ها از ضمانت‌های قانونی.

حمایت‌ها

حمایت‌ها در دو دسته حمایت از کرسی‌های تخصصی و حمایت از کرسی‌های ترویجی تقسیم می‌شود:

۱. حمایت از کرسی‌های تخصصی

مدعاهای علمی که با تشکیل اجلاس رسمی، پس از نقد و ارزیابی و دفاع، از سوی شورای داوری تعیین رتبه شده و امتیاز کافی کسب می‌کنند، برحسب مورد، از حمایت‌های زیر برخوردار می‌گردند:

الف) حمایت‌های حقوقی و مالی:

۱. معرفی صاحب‌نظر و اثر مکتوب به بنیاد نخبگان، صندوق حمایت از پژوهشگران، جشنواره فارابی، جشنواره خوارزمی، جشنواره حوزه، جشنواره کتاب سال، و دیگر جشنواره‌های ملی و خارجی و خانه کتاب و ...
۲. هماهنگی لازم برای محاسبه و اعمال امتیاز ارتقاء مرتبه علمی در مرکز مربوطه طبق آیین‌نامه وزارت علوم.
۳. پرداخت مبلغ مصوبات اهدایی از سوی دبیرخانه.

ب) حمایت‌های علمی:

۱. تألیف مجموعه مقالات در نقد و شرح نظریه و نظر و نقد موفق.
۲. تشکیل جلسات و میزگردهای شرح و نقد با حضور یا در غیاب صاحب‌نظر.
۳. تمهید کاربردی کردن نظریه و اثر بخشی آن، در شئون کشور، حسب مورد.
۴. هدایت رساله‌های علمی دکتری در جهت شرح، تفصیل، ارزیابی، نقد و کاربردی کردن ابداعات نظرات و نظریه‌های دفاع شده.
۵. تأمین امکانات مادی لازم در جهت تکمیل تحقیق، از سوی محقق.
۶. ادامه نقدهای تفصیلی از سوی ناقدان مختلف به انحاء گوناگون.

ج) حمایت‌های ترویجی و اجتماعی:

۱. انتشار گزارش‌نامه علمی رسمی اجلاس ارزیابی و دفاع به عنوان کتاب کرسی.
۲. انعکاس خبری مناسب در مورد جریان برگزاری و نتایج علمی آن.
۳. انتشار نظریه، نوآوری و نقد در پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت‌های حمایت.
۴. ترغیب مؤسسات و شخصیت‌ها به برگزاری جشن و اعطاء هدایا به محقق صاحب‌نظر.
۵. پیگیری آموزشی کردن نظرات، نقدها و نظریه‌های موفق و مرجع در متون درسی.
۶. اطلاع‌رسانی پیوسته به متخصصان حوزه علمی مرتبط با نظریه‌ها در داخل و خارج، به

(۱) اشاره به خط مشی‌های کلی حاکم در حمایت از مدعاهای علمی با دفاع موفق و پس از برگزاری اجلاس دارد که به صورت ماده الحاقی به آیین‌نامه چهارم شورای علمی - راهبردی مورخ ۸۸۳۱/۳/۶۱ که در هفتمین جلسه این شورا مورخ ۸۸۳۱/۶/۷ به تصویب رسید.

منظور توسعه و تکامل نظریه.

۷. رونمایی از اثر حاوی نظریه، نظر و نقد موفق، در محیط‌ها و مجامع مناسب.
۸. سعی در تبدیل یافته‌های نظریه‌های موفق به صورت فناوری، برحسب اقتضاء.
۹. ترجمه یافته‌های نظریه‌های موفق به زبان‌های خارجی (به ویژه عربی و انگلیسی).
۱۰. اجرایی کردن مقدمات شرکت صاحب کرسی برای ارائه مقاله در کنفرانس‌های بین‌المللی.

تذکر:

پاره‌ای از موارد یاد شده، از سوی دبیرخانه هیأت‌های حمایت انجام می‌پذیرد و برخی دیگر توسط نهادها و سازمان‌های مسئول و مرتبط.

۲. حمایت از کرسی‌های ترویجی

بر اساس بند ۱۴ از ماده ۶ (فعالیت‌های پژوهشی و فناوری) جدول شماره ۳-۱ و بند ۱۵ از ماده ۶، جدول ۳-۲ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی، برای ارائه دهنده و مناظره‌کنندگان جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می‌شود.

پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می‌شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۱۴	۱. ارائه کرسی‌های علمی ترویجی	۴ تا ۲		
	ارائه دستاوردها و نتایج علمی پژوهشی برگرفته از کرسی‌های نظریه‌پردازی در همایش‌ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین‌المللی	۴		

ماده ۶ - جدول ۳-۱ - امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های پژوهشی، فناوری بند ۱۴ و جدول ۳-۲ بند ۱۵

بر اساس بند ۸ از ماده ۴ (فعالیت‌های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی) جدول شماره ۱ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی برای تمامی ناقدان و مدیران جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می‌شود.

پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می‌شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۸	طراحی و مشارکت فعالانه در برگزاری کرسیهای نقد و نظریه پردازی با تأیید مرجع ذی صلاح	۲ تا ۴	۶	

ماده ۴- جدول ۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های فرهنگی، تربیتی، اجتماعی بند ۸